

בית המשפט המחוזי מרכז

15 נובמבר 2012

עמ"ש 37658-03-12 ד' א' נ' ח' ג' ואח'

לפני:

כב' השופט אילן ש' שילה, סג"נ – אב"ד
 כבי השופטת מיכל נד"ב
 כב' השופטת ורדה פלאוט

המערער

ד' א'

באמצעות ב"כ עו"ד יעל גיל ועו"ד אור פינקלשטיין

נגד

המשיבים

1. ח' ג'

2. ג' א' (קטינה)

3. ר' א' (קטינה)

באמצעות ב"כ עו"ד מגי הלפרין

מיני-רציון:

* אין זה מתקבל על הדעת שבית המשפט ידחה תובענה, אך בשל כך שהתובע אמר דברים כלליים בקדם המשפט, שמהם החליט בית המשפט לבחור לו את האמירות שלדעתו הצדיקו את דחיית התובענה, ולהתעלם מאמירות אחרות שהיה בהן כדי לתמוך בה. במיוחד חמורים הדברים כאשר המערער לא היה מיוצג בבית משפט קמא, ובית המשפט אף לא הציע לו לטעון נגד דחיית התובענה, בטרם נתן את פסק דינו.

* דיון אזרחי – סילוק על הסף – במקרים נדירים

המערער הגיש ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה. בפסק הדין דחה בית משפט קמא על הסף תביעה שהגיש המערער להפחתת סכום המזונות שחויב לשלם עבור בנותיהם הקטינות של הצדדים.

בית המשפט קיבל את הערעור ופסק כלהלן:

אמנם לבית המשפט סמכות לסלק תובענה על הסף במהלך קדם המשפט אולם, דין הוא שבית המשפט לא יסלק תובענה על הסף אלא במקרים שבהם נעלה מכל ספק כי התובענה נידונה לכישלון, ולא יהיה בשמיעת הראיות כדי לשנות ממסקנה זו. סילוק על הסף משמעותו שלילת זכותו היסודית של בעל דין לפנייה לערכאות וליומו בבית המשפט.

אין זה מתקבל על הדעת שבית המשפט ידחה תובענה, אך בשל כך שהתובע אמר דברים כלליים בקדם המשפט, שמהם החליט בית המשפט לבחור לו את האמירות שלדעתו הצדיקו את דחיית התובענה, ולהתעלם מאמירות אחרות שהיה בהן כדי לתמוך בה. במיוחד חמורים הדברים כאשר המערער לא היה מיוצג בבית משפט קמא, ובית המשפט אף לא הציע לו לטעון נגד דחיית התובענה, בטרם נתן את פסק דינו.

בית המשפט המחוזי מרכז

15 נובמבר 2012

עמ"ש 37658-03-12 ד' א' נ' ח' ג' ואח'

לפני:

כב' השופט אילן ש' שילה, סג"נ – אב"ד
כב' השופטת מיכל נד"ב
כב' השופטת ורדה פלאוט

המערער

ד' א'

באמצעות ב"כ עו"ד יעל גיל ועו"ד אור פינקלשטיין

נגד

המשיבים

1. ח' ג'

2. ג' א' (קטינה)

3. ר' א' (קטינה)

באמצעות ב"כ עו"ד מגי הלפרין

1

2

פסק דין

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

לפנינו ערער על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה בראשון לציון (כב' השופטת ד"ר ורדה בן שחר), מיום 15.2.12. בפסק הדין דחה בית משפט קמא על הסף תביעה שהגיש המערער, להפחתת סכום המזונות שחויב לשלם עבור בנותיהם הקטינות של הצדדים, בסכום של 10,000 ₪ לחודש (5,000 ₪ לחודש עבור כל בת). החיוב נקבע בהסכם גירושין שכרתו הצדדים ואשר קיבל תוקף של פסק דין ביום 8.8.10.

המערער הגיש תביעתו לבית משפט קמא ביום 30.6.11.

פסק דינו של בית משפט קמא ניתן מייד בתום שמיעת טענות הצדדים בדיון קדם המשפט בתביעת המערער. וכך אמר בית המשפט בפסק דינו הקצר:

"לאחר ששמעתי את הצדדים אין לי אלא לדחות את התביעה, שכן שינוי בסכום מזונות על פי הפסיקה דורש הוכחת שינוי נסיבות מהותי, היורד לשורשו של עניין. לא מצאתי כל שינוי נסיבות אשר עומדות לזכותו של התובע. נהפוך הוא. על פי הצהרתו בפני מצבו אך השתנה לטובה..."

אנו סבורים שבית המשפט טעה כאשר מיהר לדחות את התביעה בשלב מוקדם זה, מבלי שנתן דעתו לכל טענות המערער, ומבלי שנתן לו את יומו בבית המשפט להשמיע טענותיו ולתמוך אותן בראיות. למעשה בית המשפט תקע יתדותיו באמירות מקריות ונבחרות של המערער, שלא היה בהן כדי להביא למסקנה שאליה הגיע בית המשפט בדחותו את התביעה.

בית המשפט המחוזי מרכז

15 נובמבר 2012

עמ"ש 37658-03-12 ד' א' נ' ח' ג' ואח'

1 בשל חשיבות הדברים, וכדי שמקרים מעין אלו לא יישנו, החלטנו לפרט את נימוקינו לקבלת
2 הערעור, אף על פי שכבר בפתח הדיון בערעור הסכימה ב"כ המשיבים להערותינו, כי לא היה מקום
3 לדחות את התובענה וכי יש לבטל את פסק הדין.
4

5 נסביר דברינו:

6 המערער טען בבית משפט קמא ארבע טענות עיקריות להפחתת סכום המזונות:
7 ראשית: חל שינוי נסיבות לטובה אצל המשיבה, אשר בעת חתימת הסכם הגירושין לא עבדה ולא
8 השתכרה, ואילו נכון למועד הגשת התביעה עבדה והשתכרה כ-5,500 ₪ לחודש.

9 שנית: במועד כריתת הסכם הגירושין התגוררה המשיבה עם הבנות בסביון, בבית שעלות השכרתו
10 והחזקתו כ-11,000 ₪ לחודש. זמן קצר לאחר חתימת ההסכם עברה המשיבה, עם הבנות, להתגורר
11 בדירה שעלות השכרתה והחזקתה כדי מחצית מזו של הבית בסביון.

12 שלישית: בין מועד כריתת הסכם הגירושין לבין מועד הגשת התביעה, חלה הרעה בעסקו של
13 המערער, שהוא מקור פרנסתו. אף על פי שחובות העסק פחתו (כפי שהצהיר המערער בדיון לפני בית
14 משפט קמא), הרי שהכנסות העסק ונכסיו ירדו באופן משמעותי, והובילו לכך שהתחייבויות
15 המערער לנושים ולבנקים עולות על סך נכסיו.

16 רביעית: לצדדים משמורת משותפת על הבנות. במועד כריתת ההסכם נשאו הצדדים בצורכי הבנות
17 בחלקים שווים, אך במועד הגשת התביעה התגוררו הבנות אצל המערער, בחלק הארי של הזמן, על
18 כל ההוצאות הכרוכות בכך.

19
20 רובן ככולן של טענות המערער הן טענות עובדתיות, כבדות משקל, אשר דינן להתברר בשמיעת
21 הראיות בערכאה דלמטה.
22

23 עיון בפרוטוקול קדם המשפט, מיום 15.2.12, מעלה שהמערער הצהיר את הדברים האלה, שאליהם
24 כיוון בית משפט קמא בפסק דינו נושא הערעור:

25 **"בעת ההיא החובות היו כמעט 7 מליון ₪, מאז עד היום הצלחתי להוריד את זה**

26 **במליוני שקלים"** (עמ' 2 שו' 13);

27 **"השינוי שנעשה עכשיו הוא לטובה, מבחינה כלכלית נכון להיום הוא לטובה כי הייתי**

28 **חייב כ-7 מליון ₪ והיום כ-3 מליון ₪ אבל הוא לא משנה את העובדה שסך נכסי היום**

29 **קטן במליון ₪** (עמ' 2 שו' 24 - 25);

30
31 לא היה בהצהרות אלו, כשהן לעצמן, כדי לאיין את כל טענות המערער שבכתב התביעה, להביא
32 להתעלמות מהן לסתום את הגולל על תביעתו.
33

34 אמנם המערער הצהיר כי חל שינוי לטובה, בכך שמצבת החובות של עסקו פחתה מ-7 מליון ₪ ל-3
35 מליון ₪, אך בהמשך דבריו לפרוטוקול (העולים גם בקנה אחד עם האמור בכתב התביעה), הסביר
36 המערער כי מנגד פחתו נכסי העסק באופן משמעותי, כך ש"בשורה התחתונה" מצבו הכלכלי הורע.

בית המשפט המחוזי מרכז

15 נובמבר 2012

עמ"ש 37658-03-12 ד' א' נ' ח' ג' ואח'

1
2 למותר לציין שאין בהבאת הדברים כדי לחוות דעתנו על נכונות הטענות, והבאנו אותם בפירוט מה,
3 כדי להדגיש את הצורך בשמיעת טענות המערער לגופן, דהיינו בשמיעת הראיות.

4
5 לא זו אף זו, הצהרותיו של המערער לפרוטוקול, שעל יסודן פסק בית משפט קמא את פסק דינו,
6 עסקו רק בהכנסותיו של המערער מעסקו. ההצהרות לא כוונו לשאר טענותיו של המערער, שבגינן
7 ביקש להפחית את סכום מזונות הבנות, ואשר גם בהן יש לדון לגופן. גם מסיבה זו דין הערעור
8 להתקבל.

9
10 אמנם לבית המשפט סמכות לסלק תובענה על הסף במהלך קדם המשפט (תקנה 143(8) בתקנות סדר
11 הדין האזרחי). אולם, דין הוא שבית המשפט לא יסלק תובענה על הסף אלא במקרים שבהם נעלה
12 מכל ספק כי התובענה נידונה לכישלון, ולא יהיה בשמיעת הראיות כדי לשנות ממסקנה זו. סילוק על
13 הסף משמעותו שלילת זכותו היסודית של בעל דין לפנייה לערכאות וליומו בבית המשפט. אין זה
14 מתקבל על דעתנו שבית המשפט ידחה (ואפילו לא ימחוק) תובענה, אך בשל כך שהתובע (המערער
15 לפנינו) אמר דברים כלליים בקדם המשפט, שמהם החליט בית המשפט לבחור לו את האמירות
16 שלדעתו הצדיקו את דחיית התובענה, ולהתעלם מאמירות אחרות שהיה בהן כדי לתמוך בה.

17
18 במיוחד חמורים הדברים כאשר המערער לא היה מיוצג בבית משפט קמא, ובית המשפט אף לא
19 הציע לו לטעון נגד דחיית התובענה, בטרם נתן את פסק דינו.

20
21 על יסוד האמור אנו מקבלים את הערעור, כמו גם הסכמת הצדדים, אנו מבטלים את פסק דינו של
22 בית משפט קמא, ומחזירים אליו את הדיון, לצורך שמיעת הראיות והסיכומים ומתן פסק דין מלא
23 ומנומק.

24
25 ניתן היום, א' כסלו תשע"ג, 15 נובמבר 2012, בהעדר הצדדים.

26

ורדה פלאוט, שופטת

מיכל נד"ב, שופטת

אילן ש' שילה, סג"ן
אב"ד

27

28